

hænde, at Foretagender, der ere flette, blive skyldsatte, medens andre, der ere gode, ikke blive skyldsatte i 20 Aar. Dem naar man altsaa en Streg over, idet man siger: Du har ingen Rettigheder, derimod har Du Forpligtelser; men det kan jeg ikke være med til, thi det er en Vilkaarlighed. Jeg har ikke Noget imod at drage en Grændse; men naar man overlader til Amtsraad og Landvæsenkommissionen at afgjøre saa mange Ting, som ere af Bigtighed, hvorfor da ikke overlade dem en Ting til? Lad Landvæsenkommissionerne afgjøre, om et Foretagende er noget værd eller ikke, og lad det ikke være afhængig af en Tilfældighed, om dette Foretagende foreløbig er strandet ved en Begivenhed som for Exempel den, der indtraf den 13de November 1872, som hverken Amtsraad, Landvæsenkommissioner end sine Regjeringer har den mindste Indflydelse paa. Hvorfor skal den Omstændighed, at hin Stormflod af 13de November kom og gjorde Ulykker over vort Land, hjemle Lovgivningsmagten at falde over de Skadelidte og sige: Ederes Eiendomme er fra i Dag aldeles værdiløse, I skulle ikke have Lov til at røre Eder, gaa I hjem og læg Eder. Det er netop det, man gjør i § 19. Den siger: Ere I skyldsatte, have I Rettigheder, og ere I ikke skyldsatte, have I ingen Rettigheder. Den ærede Minister ryfter paa Hovedet; men jeg siger, at enten man holder paa Skyldsatningen som det egentlige første Udgangspunkt eller ikke, og selv om det er rigtigt at lægge dette Moment, om Skyldsatningen har fundet Sted eller ikke, til Grund, saa halter det dog, thi er En saa ulykkelig, at hans Eiendom ikke har naaet de 20 Aar og altsaa ikke er skyldsat, er det dog givet, at naar det tyvende Aar er naaet, kan han forlange, at Skyldsatningen skal ske. Men hvem har nu Gavn af Mellemtiden for Exempel det Aar, der løber fra det nittende til det tyvende? Intet Menneske. Eieren har kun Ulykke deraf. Han skal ligge i Vandet, indtil det tyvende Aar kommer; men naar det saa er kommet, løber han en god Sommerdag over med en lille Dæmning paa en halv Mens Svøide og forlanger Skyldsatning, og Dagen efter siger han: Jeg skal have min Dæmning sat i Stand, nu skal jeg eksistere, og nu kan jeg expropriere; det gaar altsaa aldeles ikke med den Skyldsatningsgrændse. Denne 20 Aars-Frist er aldeles vilkaarlig og hjælper ikke der, hvor den skal hjælpe, thi de 20 Aar udløbe en Gang, og Skyldsatningen, som følger deraf, kommer en Gang alligevel, og naar Skyldsatningen kommer, kan Expropriationen fremkalbes, skjøndt Eiendommen er aldeles uden Værdi. Dette burde kunne fremkalbes paa et tidligere Standpunkt, naar hele Foretagendet efter Sagtyndiges, det er Landvæsenkommissionens, Skjøn var Noget værd. Nu kommer jeg til den efter min Mening værste Bestemmelse i Loven, som naturligvis er meget let at rette, hvis den ærede Minister og Thinget vil gaa ind derpaa. Det er den sidste

Paragraf i Loven, som siger, at Plakat af 6te Juni 1848 skal ophæves fra det Tidspunkt, da denne Lov træder i Kraft. Plakaten af 6te Juni 1848 give Ret for Inddæmningsdiger, og er det saa billigt, at man affører Folk fra den Ret, som denne Plakat giver, og ikke giver dem nogen anden Ret i Stedet? Det er en Uretfærdighed. Sagen er den, at Plakaten af 1848 siger, at naar Noget maatte anse det fornødent over Andenmands Grund at anlægge Diger til Forebyggelse af Stormflodens Indtrængning over Enge, Kjør eller Marker, ligegyldigt hvorledes disse Marker ere fremkomne, om de ere fremkomne ved Skabersens egen Haand eller som Følge af Eierens Arbejde og Slid, skal han, naar Stormfloden er gaaet over hans Jorder, kunne henvende sig til Landvæsenkommissioner, som saa kan paalægge de Andre at taale Expropriation til et Dige-foretagende. Det er altsaa klart, at hæver man denne Lov, borttager man en Ret for disse Foretagender, og uden nogenomhelst plausibel Grund gjør man det saa godt som umuligt for Folk, jeg vil ikke sige at redde dem selv — det fik endda at gaa — men indirekte at redde de bag ved deres egen Eiendom liggende store Distrikter. Thi, som jeg een Gang før har sagt, vil man naa en Streg over disse Inddæmningsforetagender, som nu have Rettigheder, naar man ogsaa paa de fleste Steder af Landet en Streg over Beskyttelsen af de fleste andre Jorder om Bugter og Fjorde. Lolland staa ganske isoleret i denne Henseende, det har en Række af Egne, som kunne faae Hjælp ved Loven; men de fleste andre Steder i Landet, paa Fyen, Langeland og selv paa Sjælland vil man ikke kunne foretage noget frugtbringende Inddæmningsforetagende, uden at man ved dette Foretagende paa een Gang indvænner nyt Land og sikker det gamle. Jeg ved ikke, hvad det er for Ulykker, disse nye Inddæmningsforetagender have gjort, hvorfor de saaledes skulle forfølges, og jeg vilde gjerne ønske, at Noget her i Thinget vilde sige mig det. Men jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa, at de have gjort en uhyre Gavn. Jeg vil sige, at det er de Foretagender, der uden en Skillings Hjælp fra de Eiendomme, som ligge bagved dem, have ophjulpet disse til det Dobbelte af deres Værdi. Det kan jeg sige uden nogenomhelst Overdrivelse. Der ligger tilfældig paa Falkster store Stræninger, jeg tror paa over 600 Tønder Hartkorn, og paa Lolland med sin flade Kyst ligger der maaste endnu Mere, og saa er der det store Spekulationsinddæmningsforetagende, det berømte Bøts Nor, hvor de inddæmmede Arealer ere mindre end det omkringliggende Land, der kan det altsaa gaa. Men vil man optælle alle de Dige-foretagender, som ere paa Smaagerne, Langeland, Vrå og Fyen, vil det opveie Bøts Nor mange Gange; men de kunne ikke komme med. Der ligger paa mange forskellige Steder snart 100, snart 1,000 Tønder Land; men intet Sted